

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

GESLO: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU, — S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGO IN ZAPADNE SLOVANSKE ZVEZE V DENVER, COLORADO.

ŠTEV. (No.) 159.

CHICAGO, ILL., PETEK, 10. OKTOBRA — FRIDAY, OCTOBER 10, 1925.

LETNIK XXXIV.

Coolidge proti militarizmu.

ZNAČILNI GOVOR PREDSEDNIKA COOLIDGEA NA KONFERENCI AMERICAN LEGION V OMAHA.

Omaha, Neb. — Predsednik Zdr. Dr. C. Coolidge, je ob priložni konvenciji v Omaha zbranim delegatom legionarjev povedal več stvari, ki so vredne, da se jih zabeleži.

Med drugim je dejal: "Rezultat svetovnega klanja se bo izgubil in narodi sveta se bodo pripravljali na novo vojno, ako se ne preneha s sovraštvo proti drugopolnim narodom. To sovraštvo mora izginiti. Ako bo Amerika imela vodilno mesto na poti proti svetovnemu miru, tedaj mora začeti z dobrimi vzgledi najprej doma."

Glede razoroženja je dejal predsednik, da ni naroda, ki bi imel, ali bo imel tako veliko armado, da bi bila za zadostno obrambo v slučaju napada, ali pa, da bi bila sigurna, da bo v slučaju vojne prišla iz iste kot zmagovalka. Dalje je dejal predsednik, da mir in varnost je le zagotovljena v resnični in splošni razorožitvi narodov, ne pa v tekmi, katera država bo postavila največ vojaštva.

"Brezdomno naša država," tako je dejal Coolidge, "bi lahko potrošila veliko več denarja za militarizem, a vprašanje je — bo li več denarja, ki bi se ga potrošilo za povečanje armade tudi napravila našo državo boljše?"

"Jaz sem eden zadnjih, ki bi podcenjeval vojno umetnost. Ona je časten in patriotičen poklic, najvišje stopnje. Ali jaz ne vidim zakaj bi bilo dobro po nepotrebnem zapravljati denar za vojno brodogve in najemati ljudi, ki bi nosili puške, ko nam razmere dopuščajo, da denar lahko porabimo za nekaj bolj koristnega; kakor naprimer za zboljšanje cest, zidanje boljših domov in za izobrazbo, kakor tudi za druge umetnosti, ki bi prinesle mir, kateri bi prinesel človečanstvu blagostanje."

Značilne so sledeče besede našega predsednika: "Kadar koli v državi vojaška sila začne diktirati civilnim oblastim, tedaj se začneja konec — svobode." "Narodna obramba naj se podpira, nasprotuje se pa naj militarizmu, v vsaki obliki, Mr. Coolidge je močno udrihal po Ku Klux Klanih, dasi jih ni imenoval z imenom, vendar je to dal razumeti s tem, ko je dejal, da se naj ameriško ljudstvo otrese onih, ki kažejo sovraštvo do drugih plemen in do vere."

Svoj govor je naš predsednik končal z besedami: "Vzrmi od sebe sovraštvo. Mi vemo in vsakdo ve, da stari sistem — nasprotstva in zaupanje v oboroženo silo ni prineslo nobenega napredka, ako je svet napredoval, je napredoval potem razvijanja drugih koristnih idej."

Coolidgeov govor, kakor sploh, ko se je prikazal na govorniškem odru, so oni, katerim je veterali vojaški bonus — viharno ploskali, z navdušenjem, kar se mora le pričakovati od onih, ki so v popolnem soglasju s svojim predsednikom.

— St. Louis, Mo. — V neki občestni gostilni je prišlo do pretepa, v katerem je lastnik podjetja, James Quinn, usmrtil tri osebe.

KONFERENCA V LOCARNO, NA MRTVI TOČKI.

Evropejska konferenca za varnostni pakt ustavljena radi spora med Francijo in Nemčijo vsled vzhodne meje.

Locarno, Švica. — Konferenca vnanjih ministrov, katere namen je ustvariti varnostni pakt, po načrtu, ki bi ohranil mir med narodi, je na mrtvi točki, do katere je privedlo sporno vprašanje vzhodne meje.

Do spora je prišlo vsled sporazuma med francoskim vnanjim ministrom A. Briandom in Nemčijo, ko se je sliednja dotaknila vprašanja vzhodne meje. Briand je razumel, da si Nemčija pridržuje pravico, do spremembe vzhodne meje. Glede na to je Briand posegel daleč nazaj, v zgodovino pogajanj od prve nemške spomennice do načrta za podlago pakta na londonski konferenci ekspertov. Briand je dejal, da je bilo stališče Francije glede vzhodne meje dovolj jasno objavljeno v zadnji francoski noti, v kateri zahteva, da se že obstoječa pogodba vpošteva. Ta pogodba se smatra za veljavno, ne glede na tozadevne razgovore v Locarno.

Stališče Mr. Brianda je podpiral M. Vandervelde, belgijski vnanji minister in ministra Scialoja iz Italije in Austen Chamberlaina iz Anglije. Prerokovalo se je takoj ob pričetku konference, da bodo nastale zapreke radi vzhodne meje, kar se je tudi res prigodilo, in to takoj v začetku.

Nemški delegati so zagotavljali sovjetsko vlado, da ima Nemčija le prijateljske namene napram Rusiji. Uradnim potom je obvestil nemški vnanji minister Stresemann sovjetsko vlado, da naj se zanes, da Nemčija ne bo nikoli podpisala nikake zveze, v kateri bi se jo primoralo nastopiti z orožjem v rokah proti sovjetski Rusiji.

ZGODNJA ZIMA. Iz več krajev poročajo, da se je že oglasila zima. Tudi iz čikaških dimnikov se že valdim, dasi pravi vremenski mož, da se našemu mestu ni treba bati hudega; med tem ko prerokuje za Montano in Wyoming, kakor tudi druge kraje na zapadu — sneg. Na severozapadu je divjala v torek popoldan silna nevihta. Železniški promet v Wyoming in Colorado je bil za več ur ustavljen vsled silnega deževja. V nekaterih krajih je padlo snega do 5 palcev.

Iz Bozeman, Mont. poročajo, da je živo srebro padlo na 22 stop. Tudi v Nebraski je že zelo mrzlo, v Omaha je v sredo jutro silno deževalo.

Iz Lead, S. D. poročajo, da je tamkaj padlo 4 palce visoko snega.

— San Juap Sur, Nicaragua. — Semkaj je prišlo poročilo iz Managua, glavno mesto Nicaragua, da so občutili v ponedeljek po noči silen potresni sunek.

CAILLAUX OB GOMILI NEPOZNANEGA VOJAKA.

Francoski finančni minister Caillaux, polaga venec na grob nepoznanega vojaka v Arlington državnemu pokopališču.

DAR ITALIJE KARDINALU MUNDELEIN-U.

Chicago, Ill. — Italijanska vlada je po navodilu premijera Mussolinija in z enoglasnim odobrenjem vladnih višjih uradnikov poklonila njegovi eminenenci kardinalu George Mundelein-u dragoceno kolajno v obliki zvezde in križa.

AMERIŠKI MORNARJI V ŠANGAJU.

Stric Sam ne bo več pustil svoje mornarje, da bi opravljali policijsko službo na Kitajskem.

Šangaj, Kitajsko. — Kontreadmiral Charles B. McVay, poveljnik ameriških mornariških čet, katere opravljajo patrolno službo v Yantsze je dejal, da naj se ne zanašajo več, da bi ameriški mornarji še nadalje opravljali službo policista na Kitajskem.

Dalje je dejal Mr. McVay, da je ameriško vojno brodogve v pacifičnem vodovju le vsled tega, da stoji na strani ameriškim državljanom, da jih varuje, kakor tudi njih lastnino. Sedaj pa morajo vsi ameriški mornarji nazaj na svoje ladje, s tem je zaenkrat končana policijska služba ameriških mornarjev na Kitajskem.

Ker se ne bo več Amerika vmešavala v eventuelne nemire na Kitajskem, zato priporoča Mr. McVay tamkajšnjim oblastim, da naj poskrbijo za zadostno policijsko moč, da bo v stanu takoj zatreti nemire in braniti prebivalstvo in njih lastnino.

Glede Šangaja pravi Mr. McVay, da bi bilo danes mesto v razvalinah, ako bi je ne bili branili ameriški in drugi inozemski mornariški oddelki. Prerokuje pa tudi nadaljnjih nemirov na Kitajskem, kar sklepa iz sovražnega gibanja nasprotujočih se kitajskih militaristov.

MATI OBUPALA VSLED REVŠČINE.

South Bend, Ind. — Čikaška policija je bila obveščena naj išče Mrs. Elsie Morrison, katere je pustila svojo 4letno hčerko in 6letnega sinčka in odšla neznano kam. Pustila je pismo, v katerem prosi, naj kdo skrbi za otroka, kajti ona je brez sredstev in si bo končala življenje.

SMRTNA KAZEN DUHOVNIKA PREKLICANA.

Rim. — Iz vatikanskega urada se poroča, da je sovjetska vlada v Rusiji preklicala smrtno obsodbo, katero je izrekla nad duhovnikom Dmowskiem. Ko je sv. Oče šel o obsodbi je takoj storil vse potrebno, da se ista ni izvršila.

PRINC PETER LJUBLJENEC JUGOSLAVIJE.

Z veliko častjo so obhajali v Jugoslaviji rojstni dan prestolonaslednika princa Petra Karagorgjeviča.

Minuli mesec je praznovala kraljevina SHS. rojstni dan prestolonaslednika, Peter Karagorgjeviča, kateri je spolnil 2. leto. Po cerkvah so se brale maše in druge slavnosti so se obdrževale na rojstni dan. Mali Peter si je prisvojil srca vseh Jugoslovanov, kateri so zelo vdani svojemu kralju Aleksandru. V Jugoslaviji vlada prava demokracija. Kralj in kraljica sta del velike jugoslovanske družine, katera tvori državo. Princ Peter je na svoj rojstni dan večinoma prebil v Selcah, kjer je obiskal revne otroke, za katere se skrbi pod njegovim imenom. Iz vseh krajev so prišli ljudje v mesta, da so prisostovali slavnostnim prireditvam na čast princovega rojstnega dne.

DRAGOCENOSTI CARA NAJDENE.

Moskva, Rusija. — Dne 2. sept. so bile dragocenosti ruskega cara, katere so bile shranjene v neki galeriji v Leninogradu ukradene. Vrednost teh dragocenosti se ceni na \$250,000. Pred kratkem se je detektivom posrečilo izslediti nekega trgovca z zlatnino, ki je prodajal posamezne kose ukradenih predmetov. Ko so ga aretirali je izpovedal, da je kupil vse skupaj za \$2000, a seveda se izgovarja, da ni vedel, da so bile dragocenosti ukradene.

SMRT DVEH LETALCEV.

Long Beach, Cal. — Watson Keerle in Harold Chuck sta se smrtno ponesrečila na Daugherty letalnem polju ko je letalo v katerem sta se nahajala iz neznanega vzroka treščilo na zemljo. Oba sta bila izkušena letalca.

ŠIRITE AMER. SLOVENCE.

KRIŽEM SVETA.

— Rim. — V Florenci je bil usmrten neki fašistovski voditelj, nakar je prišlo do izgrediv, pri katerih so prišle tri osebe ob življenje, večje število je pa bilo ranjenih. Po večurnem boju se je šele vzpostavil red, ko je poslal sam Mussolini brzojavko, v kateri odločno prepoveduje fašistom nastopati nasilno.

— Chicago, Ill. — 11 letna deklica Frieda Starck, na 934 Wolfram cesti je neznano kam izginita, domači so v skrbeh, da je padla v roke kakšnemu pohotnežu. Policija je preiskala tamkajšno prerijsko, a ni našla nikjer nobenega sledu o deklici.

— Philadelphia, Pa. — Neki Amerikanec je našel v Palestini tempel Ashtaroth, ki je znan iz starega testamta. V temu templu je visel oklep kralja Saula, kot spomin na poraz Izraelcev v bitki pri Gilboa. Izkopnine so velikanske vrednosti.

— Moskva, Rusija. — Nemške banke so sklenile, da bodo podpisale kredit sovjetski državnih banki v znesku \$18,000,000.

— Grand Forks, N. D. — Prvi sneg v sezoni je padel tukaj v pondeljek popoldan za katerega so pa bila tla prevročna, tako da je hitro izginit.

— Chicago, Ill. — Anton Sikorski, oče treh nepreskrbljenih otrok je zauzil trup in odprl plin v svoji sobi, kjer so našli mrtvega. Vzrok samomora ni pojasnjem.

— Dunaj. — Tukajšni kine igralci protestirajo, ker se v Avstrijo uvaža filme iz inozemstva. 3.000 igralcev in igralke je napravilo veliko demonstracijo po ulicah kjer so vpili: "Mi zahtevamo protekcijo od vlade za naše proizvode."

— Gladstone, Mich. — Mrs. Oskar Sundling, stara 46 let, dve hčerki v starosti 5 in 7 let in eden mesec stari sinček so živi zgoreli, ko je ogenj uničil njih poslopje. Poslopje se nahaja na samem.

— Brainerd, Minn. — Prva lovska nesreča v Crow Wing okrugu se je pripetila začetkom tedna, ko je utonil S. Abteekuski v Platte jezeru. Nahajal se je na lovu na gosi, ko se mu je preobrnil čoln in ker ni bilo blizu pomoči je utonil.

— Red Wing, Minn. — F. O'Neill, tukajšni prominentni bankir, je nanaglooma umrl. Njegova soproga ga je našla mrtvega v postelji. Mr. O'Neill je bil star 50 let.

— Toledo, O. — Dva balonista bila rešena ko sta celo noč blodila po Erie jezeru in hudi nevihti; silno je deževalo in se bliskalo, nekaj groznega sta prestala. Rešena sta bila šele zjutraj.

CLEVELANDSKE VESTI.

— Poročil se bo dne 12. okt. Mike Račić iz St. Clarja, z Miss Rosi Tekaučić iz Newburga. V obče znanemu in priljubljenemu paru iskrene čestike.

— Smrtno se je ponesrečila Jožefa Levstik, povozil jo je avto, ko je hotela čez Superior ave. na E. 51. St. Zapušča žaljujočega sopraga in štiri otroke.

— Poročila sta se dne 8. oktobra tl. Mr. Frank Kovach, Norwood, Cleveland, z Miss Ena Laurich, Saranac, Colindwood. — Bilo srečno!

Iz neodrešene domovine.

KRATKE NOVICE IZ DEŽELE. — ŠIKANIRANJE GORIŠKE KVESTURE. — MLADINSKO DRUŠTVO RAZPUŠČENO. DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Iz Baške doline. Poročajo, da bo po več mesečnem delu kmalu dokončana nova elektrarna. Nova električna centrala bo preskrbovala z električnim tokom Slap, Idrijo ob Bači, sv. Lucijo in Podmele.

Spodnja Tribuša. Neki tukajšni slovenski gostilničar je agitiral za sekcijo fošistovske milice. Na limanice je ujel okrog 40 domačinov. Ko so pa ljudje spoznali prevvaro, so večinoma izstopili. Ostalo je še toliko oseb, da se je mogla ustanoviti sekcija. Neko nedeljo jo mahnejo v Gorico, da se preoblečejo. Popoldne so se že vrnili in se kazali po dolini. To jih je tolikanj utrudilo, da so zavili v neko gostilno, kjer so se napili in potem do dobra med seboj stopili.

Stanjel. Naši ljudje se večkrat prasušejo, kaj pomeni, da ta ali oni dobi nalog, naj plača davke, ki jih je že odrajtal, še enkrat. Dan za dnem se kupičijo na rame stiskanega kmeta novi davki, zdaj pa še take pomote, ki jih menda povzročar uradništvo pri komenski izterjevalnici davkov.

Nov plevel. Po bovskem in tolminskem okrugu se je razpasla nova vrsta plevla, ki dela poljedelcem hude preglavice. Ta plevel je znan po imenu "amerikanski rogoviček".

Preganjanje. Župnik v Podbrdu g. Valent Batič je prošil za potni list v Jugoslavijo, ker leži del njegove fare na drugi strani meje. Goriška kvestura mu potnega lista ni dala, češ, da se g. župnik peča preveč s politikom.

Nesreča v Škedenjskem plavžu. Mehanika Avgust Boštjančič in Vigilij Boch sta popravljala neko napravo za čiščenje plina v škedenjskih plavžih. Iz bližnje peči je na oba delavca nenadoma puhnil val plina ter oba skoraj popolnoma omamil. Delavci, ki so nezgodo opazili, so prenesli oba v bolnico.

Umrli je v Trstu g. Drago Pahor. Pokojnik je bil jako marljiv narodni delavec.

Razpuščeno društvo. Tržaška prefektura je razpustila mladinsko društvo "Danica" na Kontovelju.

Sneg na Goriškem. Po gorskih hribih je zapadel sneg, zato je v dolini vreme jako hladno.

Ponesrečil se je pri prenašanju granat ob Soči pri Štandrezu 25 letni delavec Ivan Drofenik iz Metlike. V rokah se mu je razpočila 15 centimetrska granata. Drofenika in v bližini stoječega delovodjo je tako razmesarilo, da trupel ni bilo mogoče več spoznati.

Proslava na Snežniku. Otvoritev planinske kočice na

Snežniku je potekla vsled skrajno slabega vremena zelo klaverno. D'Annunzija ni bilo blizu, druge nesreče pa ni bilo.

Italijanska krajevna imena na poštih pošiljkih. Poštno ravnateljstvo v Trstu je ukazalo vsem poštarnim uradom, da ne smejo sprejemati nobenih poštih pošilk, kjer bi bilo napisano ime kraja dolebo v kakem drugem kakor v italijanskem jeziku.

Prezgodnja trgatve. Radi slabega vremena poročajo s Krasa, da se utegne pričeti letošnja trgatve prej kakor običajno. Cene teranu so zadnje čase močno poskočile.

Žrtev poklica. Pred dnevi se je v Primorju, ne daleč od Bradice, primeril žalosten slučaj. Mladi finančni paznik Vinko Krsturina je imel temne in deževne noči službo ob Drenovi, kjer se tihotapci najraje poslužujejo prehodov. Res je Krsturina ponoči opazil pet sumljivih postav in jih pozval, da naj počakajo. Tihotapci pa se na poziv niso zmednili in so izginiti v bližnje grmovje, kjer so na paznika otvorili ogenj. Krsturina je streljal s puško, nenadoma pa ga je pogodil strel v trebuh in težko ranjen je oblezal. Tovarishi so ga našli vsega okravljenega ležati in so ga prepeljali v reško bolnišnico, kjer pa je Krsturina navzlic takojšnji operaciji podlegel težkim poškodbam.

Tatvine v velikodolskem župnišču. Danes teden, v nedeljo dne 16. septembra so neznan tatorvi okradli vikarja v Velikem dolu na Krasu. Z železnim drogi so izruvali železne križe na oknih, zlezli v hišo in odnesli pol gnajti in nekaj slanine. Da ne pojdejo lačni domov, so se napili tudi mleka ter so ukradli 15 lir cerkvenega denarja, srebrn kelih in srebrn krožnik za hostijo. Tudi par steklenic vina, katere so našli v kleti, je tatovom dobro teknilo.

DENARNE POŠILJATVE V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, ITD. Naša banka ima svoje lastne vrste s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljate so dostavljene prejemniku na dom ali s zadnjo pošto točno in brez vsakega odbitka.

Table with exchange rates for various currencies and locations. Columns include 'Naše cene za pošiljke v dinarjih in šrah so bile večerj sledeče:', 'Skupno s poštnino:', and 'Pri pošiljkih nad 10,000 Din. ob 2,000 Lir poseben popust.' Rows list amounts in Din. and Lir for various locations like Trieste, Udine, Gorizia, etc.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY.)
VSTANOVljena 29. NOVEMBRA 1914.

Zjedinenih Državah **SEDEŽ: JOLIET, ILL.** Inkor. v drž. Ill.
Severne Amerike. Inkor. v drž. Pa.
Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR.
Predsednik ..... GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet Ill.
I. podpredsednik ..... JOHN N. PASDERTZ, 1425 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpreds. .... JOS PAVLAKOVICH, 39 Winchell St., Sharpburg, Pa.
Gl. tajnik ..... JOS. SLAPNICAR, 311 Summit St., Joliet, Ill.
Zapisnikar ..... PAUL J. LAURICH, 512 N. Broadway, Joliet, Ill.
Blagajnik ..... SIMON SHETINA, 1013 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja .. REV. P. K. ZAKRAJSEK, 1852 W. 22nd Pl. Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR.
ANDREW GLAVACH, 1844 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
JOSEPH MEDIC, 823 Walnut St., Ottawa, Ill.
JOHN PETRIĆ 1202 N. Broadway St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR.
ANTON STRUKEL, 1240 Third St., La Salle, Ill.
JOS. KLEMENČIĆ, 1212 N. Broadway, Joliet, Ill.
FRANK PAVLAKOVICH, 28 School St., Universal, Pa.

Do dne 31. dec. 1924. je D. S. D. izplačala svojim članom in članicam ter njihovim dedičem raznih podpor, poškoduin in posmrtnin v znesku \$35,993.91.

Prosimo Slovence in Hrvatke, v državi Illinois in Pennsylvania, da v svojih naselbinah ustanovijo moško ali žensko društvo, ter ga pridružijo Družbi sv. Družine. Za ustanovitev društva zadostuje 8 članov (ic). Sprejemajo se moški in ženske, od 16 do 55. leta, otroci od 1. do 16. leta.

Zavaruje se lahko za \$250.00 ali \$500.00. Na dosežemo številu 2000, se zviša zavarovalnina na \$1.000.00. Od 45. do 55. leta se zavaruje le za \$250.00. Poleg smrtnine se zavaruje tudi za razne poškodbe in operacije.

ZAPISNIK VI. GLAVNEGA ZBOROVANJA DRUŽBE SV. DRUŽINE, ki se je vršilo od 28. do 30. septembra 1925, Chicago, Illinois.

Smislom ustave, sklepa V. gl. zborovanja in odloka glavnega odbora Družbe sv. Družine, je bilo sklicano VI. glavno zborovanje.

Dne 28. septembra 1925. ob pol deveti uri zjutraj, so se zbrali glavni uradniki in zastopniki društev v dvorani cerkve sv. Štefana v Chicago, Ill.

Br. gl. predsednik Geo. Stonich pozdravi došle odbornike in delegate, ter naznani, da se bo ob deveti uri darovala slovesna sv. maša za žive in mrtve člani in članice D. S. D. Nato so vsi skupno odkorakali v cerkev sv. Štefana. Pri sv. maši je č. g. duhovni vodja Kazimir Zakrajšek zborovalce navdušno pozdravil, in jih navduševal, da naj storijo vse mogoče za procvet D. S. D. Po sv. maši so zborovalci odkorakali nazaj v dvorano.

Br. predsednik Stonich nagovori zborovalce in priporoča, da bi vsi delali v bratski edinstvi, složno za večji napredek organizacije in v korist celokupnega članstva, in nato uradno otvori VI. gl. zborovanje. Č. g. duhovni vodja moli.

Br. gl. tajnik Slapničar prečita imena gl. odbornikov in delegatov. Navzgo so bili sledeči:

Odbor:
Predsednik ..... George Stonich
1. Podpred. .... John N. Pasdertz
2. Podpred. .... Joseph Pavlakovich
Tajnik ..... Josep Slapničar
Zapisnikar ..... Paul J. Laurich
Blagajnik ..... Simon Šetina
1. Nadzornik ..... Andrew Glavach
2. Nadzornik ..... Joseph Medic
3. Nadzornik ..... John Petric
Duh. Vodja, Rev. K. Zakrajšek
1. Porotnik ..... Anton Strukel
2. Porotnik ..... Joseph Klemenčič
3. Porotnik ..... Frank Pavlakovich

Zastopniki:
Za društvo št. 1.: Jos. Gersich, Jos. Wolf, John Gersich, John Mutz, John Russ, Jos. Horvat, Anton Nemanich, Anton Čauko, Martin Plut, Frank Skedelj, Nicholas Žugel.
Za društvo št. 5., Ottawa, Ill., Math Bajuk.
Za društvo št. 6., Waukegan, Ill., Frank Grom, Anton Marinič.
Za društvo št. 9., Chicago, Ill., John Jerich.
Za društvo št. 10., S. Chicago, Ill., Anthony Mutz.
Za društvo št. 11., Pittsburgh, Pa., Rev. Joseph Škur.
Za društvo št. 13., Chicago, Ill., Stephen Fojs, John Denša, Martin Gabor.
Za društvo št. 14., E. Pitts-

točke za ustanovitev mladinskega oddelka v Glasilo naše organizacije ter opozoril slavna društva DSD, da naj začnejo takoj s popisovanjem otrok in potem poročajo na gl. urad, da bomo znali, kdaj bomo dosegli potrebno predpisano nam število otrok, da se bo potem lahko začelo z uradnim poslovanjem tega oddelka. Ali žalibog to je šlo jako težko naprej. Ljudje so se izgovarjali, da so njih otroci zavarovani že drugje pri drugih podpornih jednotah in nekateri tudi pri Insurance kompanijah, kar je vse resnično. Ampak jaz in ostali gl. uradniki se nismo na take izgovore ozirali, ampak smo pogumno dalje delovali in apelirali na krajevna društva, da naj otvorijo kampanjo po svojih naselbinah in gotovo bomo prišli do zaželjenega cilja, kar se je nam tudi pozneje v kratkem uresničilo in danes ta oddelek lepo napreduje in je edina podlaga in vir novega članstva za našo slavno organizacijo DSD.

Napredek članstva.
Celokupni napredek ni bil tako poveljen, kakor smo ga pričakovali. Temu krive so bile nekoliko slabe delavske razmere in velika življenska draginja, v največjih slučajih pa premalo zanimanje in premala agitacija nekaterih lokalnih društev. Seveda biti moramo pa zadovoljni, saj za naprej se lahko na tej konvenciji kaj ukrene za boljši napredek.

Financa.
V finančnem oziru lahko rečem, da smo kljub malim pripevkom, ki jih imamo pri naši družbi še precej dobro napredovali, kakor bomo to slišali v poročilu sobrata gl. tajnika, da je celokupni finančni napredek okoli \$11,000 v zadnjih treh let, kar je hvalevredno. Ampak s tem ni povedano, da so vsi oddelki solventni. Po 10-letni poskušnji sem prišel do prepričanja, da smrtninski oddelek ne bo več dolgo odgovarjal obveznostim, s katerim je obdan napram članstvu in tudi ne bo odgovarjal državnim postavam, katere znajo biti sprejete v kratkem tudi v državi Illinois. Radi tega me veže dolžnost, da Vam na srce polagam, da smrtninski sklad se mora na tej konvenciji na vsak način preurediti. Drugi oddelki še primerno odgovarjajo svojim zahtevam. Le stroškovni sklad, da je ravno toliko močan, da je ravno z veliko previdnostjo pokrival tekoče stroške. Ampak za naprej se nam obljubuje večji stroški in ta sklad jih ne bo mogel pokrivate, ker ta konvencija bo stala čez \$500.00 in potem bo le malo ostalo v tem skladu za pokritje letnih stroškov uradnih stroškov, zato se bo moral ta sklad nekoliko zboljšati, ako nočemo imeti razpisanih posebnih naklad med konvencijami.

Posojila
Kakor Vam je morda že znano, bili smo doslej srečni pri posojevanju oz. investaciji denarja naše organizacije. Doslej smo ves preostali denar naložili v Joliet Special Street Improvement bonde po 5 in 6 procentov ter smo jih kupili takorekoč po prijaznosti brez vsake provizije ali komišna. Toda ti časi so pa tudi minuli. Sedaj je težko dobiti take bonde, ker jih sami mestni uradniki pokupijo, kakor hitro so izdani. Zato bo treba najti tudi tukaj drugo pot, po kateri bomo posojevali naš družbeni denar, ampak ne smemo pasti v tem oziru izpod državnega nadzorstva.

Tožbe in pritožbe.
O tem Vam nimam kaj poročati, ker ni bilo nobenih sodnijskih potov in slučajev tekem zadnjih treh let, kar je znamenje, da je vse mirno in da vladala lepa sloga med članstvom.

Glasilo.
Ko je med časom od zadnje konvencije do te Edinost Publishing Company prekulpa

"Amerikanskega Slovenca" v dneva časa, da se poberejo obresti od \$21,000 malih obveznic. To smo delali, ne da bi dobili zato kakšno plačo za zamudo časa. Nadalje se pristrčno zahvaljujem bratom nadzornikom, ki so vselej spolnili svoje dolžnosti ob času pregledovanja uradnih knjig in finančnih računov. Obenem se zahvaljujem vsem gl. uradnikom za njihovo mi naklonjenost pri uradnih poslih.

Spremembe gl. uradnikov.
Ko nam je bilo naznanjeno, da je 26. maja 1924 nemila smrt pobrala našega tretjega nadzornika sobr. Math Ogri-na v Waukegan, Ill. sem po pravih imenoval sobr. John Petriča nadzornikom na izpraznjeno mesto.

Poslovanje.
Poslovanje med gl. uradniki in društvenimi uradniki je bilo vedno v najlepšem redu in se je vršilo v bratski slogi. Gl. predsednik in gl. tajnik imata najbolj tesne zveze pri poslovanju in moram reči, da sobr. tajnik mi je šel na roko v vseh zadevah, kakor tudi upam, da sem šel jaz njemu. V vseh važnih točkah pri poslovanju me je vedno poprašal za nasvet, katerega je tudi od mene dobil, kar je bilo v moji moči in se mu zato, ker je točno izpolnjeval svoje uradne posle najlepše zahvaljujem.

Istotako se zahvaljujem našemu gl. blagajniku, ker je bil vedno pripravljen iti z menoj na banko ob času, ko je bilo treba napraviti kako posojilo, ali pa ko je bilo treba pobirati kupone za obresti od posojilnih obveznic in to vzame pol-

nično. Ampak jaz in ostali gl. uradniki se nismo na take izgovore ozirali, ampak smo pogumno dalje delovali in apelirali na krajevna društva, da naj otvorijo kampanjo po svojih naselbinah in gotovo bomo prišli do zaželjenega cilja, kar se je nam tudi pozneje v kratkem uresničilo in danes ta oddelek lepo napreduje in je edina podlaga in vir novega članstva za našo slavno organizacijo DSD.

Nadalje so se istotako č. g. Rev. C. Mertel odpovedali svojem uradu kot Duhovni vodja DSD. To sem poročal nadzornemu odboru meseca januarja in odbor je enoglasno sklenil, da se naprosi č. g. Rev. Kazimir Zakrajšeka župnika fare sv. Štefana v Chicago za Duhovnega vodja, kar je tudi sprejel in se č. g. zato lepo zahvaljujem.

Prporočilo.
V dolžnost si štejem, da sporočam slavni zbornici, da naj bi nekaj ukrenila ter bi bolj živahno agitacijo pri naši družbi glede ustanavljanja novih društev ter da bi se nekatera mala društva probudila ter bi bolj živahno agitirala za večji napredek naše slavne organizacije.

Dasi ravno mi imamo vpejlano prsto centralizacijo že od leta 1920, ampak žalibog se doslej iste še ni nobeno društvo poslužilo, kajti stara in mlada društva bi se iste lahko poslužila in bi imelo tako skupno bolniško blagajno odkoder bi dobivali bolno podporo ter potem bi imeli tudi večji upliv za pridobivanje novih članov, kakor pa ga imajo sedaj s prazno blagajno. Potrebno je le, da se priglasijo 200 članov, da se ustanovi centralizacija, ki je najboljše sredstvo za njihov prospeh. Zato ponovno priporočam, da se to uvede po tej konvenciji.

Toplo tudi priporočam cenj. gl. uradnikom in slavnim delegatom, da naj vestno delujejo nepristransko ne oziraje se na nobene osebnosti in prijateljstvo, ker tukaj se ne dela za zasebne interese, ampak za načela, tako, da se bodo člani

DOBRO JUTRO, OČKA, MATI.

Dobro jutro, očka, mati, In dekleta, fantje vi, Hočete li vi znati, Kaj po svetu se godi.

V Californiji, solnčni, zlati, Dozorelo grozdje je že tam; Oh kako fino, sladko, Sedaj dospelo je že k nam.

Hočete se veseliti, In zavžiti grojzd al' dva, Nocoj morate vi vsi priti, V dvorano svet'ga Štefana.

Najstarejše žensko društvo, MARIJA POMAGAJ mu je ime, Priredi "VINSKO TRGATEV", In PLES za stāre in mlade.

In Ciganka, lepa, mlada, Iz Egipta došla je; Povedala bi vam srečo rada; Ne zamudite prilike.

Novico eno, jaz še vem, A povedat' jo nesmem.

Torej, ako želite zvedeti, kaj vse imajo naše žene in dekleta na programu, pridite na

Vinsko Trgatev

—ki jo priredi—

Dr. Marije Pomagaj,
ŠTEV. 78, K. S. K. J., CHICAGO

v nedeljo, 11. oktobra 1925

v dvorani šole sv. Štefana

ZACETEK OB 6. URI ZVEČER

Vstopnina 50c — Otroci 25c.

K OBILNI UDELEŽBI VABI

ODBOR.

tudi v poznejših letih veselili našega delovanja.

To je moje priporočilo Vam zbranim na šesti redni konvenciji DSD. v Chicago, Ill.

Z odličnim bratskim spoštovanjem Vaš udani sobrat
Geo. Stonich
gl. predsednik DSD.

Brat preds. Geo. Stonich prečita svoje obširno poročilo o delovanju tekem časa od zadnje konvencije, in konča s spodbudnim govorom za bodočnost, za kar je žel buren aplavz.

Br. Wolf predl. in br. Grom podp. da se predsednikovo poročilo sprejme in se mu izreče zaupnico. Enog. sprejeto.

Nato poroča prvi podpredsednik John N. Pasdertz svoje poročilo, ki se vzame na znanje. Drugi podpredsednik br. Jos. Pavlakovich sporoči svoje kratko poročilo, ki se vzame na znanje.

Č. g. duh. vodja Kazimir Zakrajšek poroča, da nimajo poročila za tako kratek čas svojega uradovanja. Nato spofočajo, da so mudeč se v Rimu prosili sv. Očeta za poseben blagoslov za Družbo sv. Družine, katerega so sv. Oče radovoljno podarili in v ta namen izročili duhovnemu vodju posebno diplomu svojega blagoslova, katera bo za vedno ohranjena pri Družbi sv. Družine. Nato priporočajo, da bi DSD. Še zaneprej delovala v strogo verskem duhu, in slednjic spodbujajo zborovalce, da bi vsi delovali za večjo in cvetočo organizacijo na kar so končali med burnim poskajanjem. Zbornica je njih poročilo enoglasno sprejela in je vstala njim v počast.

Br. Jerič naznani, da bo zvečer Chikaška naselbina priredila banket v počast zborovalcem DSD.

Prebere se pozdravna brzojavka od sobr. Joseph Klepec iz Joliet, Ill., zbornica mu je zaklicala trikrat slava.

Preds. Stonich zaključi prvo sejo ob dvanajsti uri z molitvijo.

Geo. Stonich, predsednik.
Paul J. Laurich, zapisnik.

(Dalje prih. petek.)

JOHN PICHMAN
1746 West 22nd St.
Chicago, Ill.

Sprejema naročila za nove obleke, popraviljam stare —likam in čistim. Rojakom se najtopeje priporočam v naklonjenost.

Prejeli smo DRUŽINSKO PRATIKO ZA NAVADNO LETO 1926.

Družinska Paratika za leto 1926 je jako lepo urejena in je nekoliko večja kot je bila lanskā. Posebno je lepo zbran svetovni opis in zraven par jako lepih času primernih povesti. Prepričani smo, da bodo z njo rojaki zelo zadovoljni.

Ker smo jih prejeli le gotovo število opozarjamo takoj vse naše naročnike, da takoj pišejo po njo predno poide iz zaloge. Cena pratiki je 25c. s poštnino vred, katere je poslati z naročilom vred na:

KNJIGARNO AMERIKANSKI SLOVENEK
1849 W. 22nd Street
Chicago, Ill.

Dober in splošen liniment
Pain-Expeller

Ce vas mučita revmatizem ali nevralgija, vdrgnite ta izbralen domaji liniment na boleče mesto in sledila bo hitra odpomoč.

35 in 70 centov v lekarnah. Pasite na tvorniško znamko Sidra.

F. AD. RICHTER & CO.
Berry & South 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

NAZNANIL!

Slovenem v Chicago in okolici naznanjam, da sem pričel obrt

EXPRESSMAN

Na razpolago bom vsaki dan, za prevažanje pohištva ob času selitve in druge stvari. Dovažal in razvažal bom premog, drva, sem na razpolago tudi za dovažanje grozdja s trga, kadar istega kupite.

Vsemu občinstvu se prav topla priporočam v naklonjenost. Kadar rabite expressmana pokličite vedno mene osebno ali telefonično številko Canal 5889. Kadar boste vprašali osebno pridite na naslov:

Martin Gabor
1845 West 22nd ST. 2nd Floor CHICAGO, ILL.
Nad Mr. J. Gottliebovo trgovino.

KER SE splošno govori, da sem jaz spodaj podpisani ali kdo od moje družine naznanil Mr. Joe Gorca zaradi pijače, tem potom obljubljam onemu, ki mi dokaže, da je to resnica \$1000 nagrade.

Lovrenc Zakrajšek, 834 Hubbard Ave. Elkhart, Ind.

p. t. s.

DRUŠTVO SV. DRUŽINE (Holy Family Society)
št. 1. D. D. D. Joliet, Illinois.
Ustanovljeno 2. nov. 1914.
Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1925.
Predsednik ..... George Stonich
Podpredsed. .... John Kramaric.
Tajnik Paul J. Laurich.
Zapisnikar ..... Frank Videc
Blagajnik ..... Jos. Gršič
Reditelj ..... Martin Bluth

Nadzorniki:
Frank Vranichar, Joseph Ance, Jakob Strukel.

Društvo šteje 507 članov in članic ter 261 otrok. Za 50c na mesec se plača v slučaju bolezni \$1.00 bolniške podpore na vsak delavni dan. Od ustanovitve do sedaj se je izplačalo \$13,421.00 bolniške pore.

Dne 1. Dec. 1924. se je na hajalo v blagajni \$4922.41.

Rojaki pristopite v naše veliko društvo, kjer se lahko zavarujete za posmrtnino in bolniško podporo.

Društvo plača \$1.00 nagrade za vsakega novega člana, kakor tudi Družba sv. Družine plača \$1.00 nagrade; torej \$2.00 za vsakega novega kandidata, ki ga pridobite v društvo.

Naš Mladinski oddelek vam nudi lepo priliko, da zavarujete svoje otroke. Ta oddelek raste od dne do dne in bo v kratkem eden izmed najmočnejših.

Za vsa nadaljna pojasnila obrnite se na odbor:
Predsednik: Geo. Stonich
815 N. Chicago St.; tajnik Paul J. Laurich, 512 N. Broadway; blagajnik: Joseph Gersich, 401 Hutchinson St. Vsi v Jolietu, Ill.

GLADIATORJI

Zgodovinski roman iz leta 70. po Kristus. —
Angleški spisal G. J. Whyte Melville. Převedel Paulus.

Drugi pa so počivali pod krovom v hladni senci.

Zid Eleazar je sedel globoko zamišljen v sprednjem delu ladje. Misli je na svojo domovino, na nesreče in krivice, ki jih je trpel njegov narod, na strankarske prepire, ki so razjedali srce tega naroda, — Jeruzalem, na mogočnega Tita, ki je grozil s poginom in uničenjem mestu in vsemu judovstvu. Teško bi bilo, se ustavljati Titu, če bi bili tudi obe roki prosti, — kako brezuspešno pa je bilo njihovo delo, ko je ena roka ovirala drugo.

Eleazarjevo telesno oko je gledalo temnozeleno oljke, blesteče se portike, štrleče skale in sinje morje, — a njegov duh pa je zrl drugačne prizore.

Gledal je svoje vročekrvne sorojake, obožene z mečem in sulico, srčne, drzne, polne brezglavega poguma, nepremagljive v napadu, pa brez reda in discipline, brez tiste mirne, stroge samozavesti, ki je tako neobhodno potrebna za dolgotrajno obrambo.

Gledal je pa tudi dolge, ravne vrste pod orli, neprodno bojno četo legij, njihov utrjen tabor, njihovo mehnično, železno disciplino, njihovo umerjeno kretanje in njihovo hladno, samozavestno moč, ki je dan za dnem oklepala mesto z ožjo verigo in mu grozila s poginom in razdjanjem.

— In nemirno se je premikal na svojem sedlu in koprnel je, da bi že kmalu bil sredi med svojim ljudstvom, z oklepom na prsih in s sulico v roki.

Tudi Kalha je bil na krovu galere. Zrl je na prelepe prizore krog sebe kakor človek, ki vidi v vsaki stvari Božjo dobroto. In njegovo oko je potovalo od solčne obali in jasnega neba in lesketajočega se morja tja k ponosni postavi Eskini in k vitki Mariamni in njene ljubkemu obrazu, nato pa je poiskal zopet svoj zaklad, svoj pergamentni zavitek. Kajti pobožni stavec je prebil marsikatero uro, ko so drugi počivali, pri branju sv. Pisma. Njegove ustnice so se premikale v molitvi in prosil je blagoslova doli z nebes na mladega učenca, ki ga je on spreobrnil, in na brata, ki ga je ljubil.

Ko je po posrečeni tribunovi zaroti pobegnil Eska iz cesarjeve palače, zanj ni bilo več varno v Rimu.

Julij Placid sicer ni dosegel vsega, kar si je želel kot plačilo za svoje izdajstvo, pa vklub temu je bil zelo nevaren nasprotnik in jasno je bilo, da je moral Eska zapustiti Rim in bližino tega svojega smrtnega sovražnika, ako je hotel ostati živ.

Po smrti Vitelijeji in ko je Vespazian prišel do vlade, je bila Eleazarjeva navzočnost v Rimu nepotrebna, celo neprevidna. Zato se je pripravil na odhod. Eska si je pridobil toliko zaslug za Mariamo, da ga je Eleazar rad sprejel pod svojo streho pod pogojem, da se bo držal nekaterih predpisov judovstva. Skril ga je pri sebi, dokler je še bil v Rimu, in mu je dovolil, da sme spremljati malo judovsko družino na njenem potovanju v Jeruzalem.

Po mnogih viharjih in raznih dogodkih je bilo pol pota storjenega in nagnjenja, ki je vzkliko med Esko in Mariamo, se je razcvetelo v veliko čuvstvo, ki obsega celo življenje, celo večnost.

In uživala sta čašo sreče brez kaplje grenkobe, hvaležna za sedanjost in zaupajoč v bodočnost. Se le včeraj sta doživela vihar, jutri jima bo morebiti grozila nevihta, mnogo nevarnosti sta prebila, druge so ju čakale — pa danes je bilo nebo mirno in jasno in solnično in vse je dihalo zadovoljstvo, varnost, počitek.

"Nikdar več se ne bova ločila tukaj na zemlji!" je šepetal Eska, ko sta slonela črez pregrajo in njegova roka je iskala Mariamno in jo je nežno stisnila.

S svojimi velikimi, ljubečimi očmi, polnimi solz, se je sklonila k njemu, bliže in bliže, da se je njeno lice naslonilo na njegovo ramo, kvišku je pokazala in odgovorila z rahlim resnim glasom, ki ni poznal ne dvoma, ne strahu:

"Eska, odslej ne bova ločena nikdar več!"

Konec druge knjige.

MOIRA.*

I. —

Praznik judovske Velike noči se je bližal. Vsako leto so Izraelovi otroci hoteli iz vseh delov sveta k temu prazniku v Sveto mesto. Na ta dan so obhajali spomin na rešitev iz krutih rok egiptovskega faraona — na ta dan pa se imelo tudi izpolniti prerokovanje o razdjanju Jeruzalema in uničenju judovstva. Pa prav k temu zadnjemu usodnemu velikonočnemu prazniku so se zbrale neštete množice Abrahamovih potomcev iz vseh delov Judeje, Samarije, Galileje, Pereje in iz vseh krajev sveta pri tempelju, ki ga je Salomon prvi pozidal in ki bi od njega naj kmalu ne ostal več kamen na kamenu.

Zvesti veri svojih pradedov in strogo se držec vseh predpisanih obredov in ne dopuščajoč nobene izjeme, tudi v vojskinem času ne, so tisočeri in desetisočeri hoteli v Sveto mesto — krog mesta pa se je ožje in ožje oklepala železna veriga Titove vojske in lakota in vse strahote obleganja so grozile prenapolnjenemu Jeruzalemu, — in rimski orli so prežali nad njim in nestrpnno čakali, kedaj se spustijo neustavljivo na svoj dolgo zaželjeni plen.

Duh bližajočega se razdejanja je ležal v žareči tihoti vročega palestinskega popoldneva, v plamenečih žarkih solca, ki so se bliskali na pozlačeni tempeljski strehi. — Grožnje so govorile temne ciprese v jeruzalemskih vrtovih in so molče kakor svareč prst kazale proti nebu. Konec in bližajoče se smrt je pomenjal orel, ki je tako pogosto visel na svojih orjaških perutih nad Svetim mestom, zroč na svoj plen, ali pa s počasnimi udarci, krvavim kljunom in polnim grlom plahotal v pušavo.

Kraljeva Hči sionska je ležala v zadnjem, smrtnem boju. Njeno prelepo obličje je bilo izpremenjeno, smrtnobledo, ponosno čelo sklonjeno in onemogli udje so se ji tresli v zadnjih življenjskih sunkih pod škrlatno, kraljevsko obleko.

Zunaj so taborile rimske legije, neizprosne, jeklene, v strogem redu, dobro preskrbljene z živili in orožjem, zmerne, resnobne, pripravljajoč se na zadnji, silni, odločilni udar, — za obzidjem pa je vladala zmešnjava in nered, nedisciplinirano navdušenje za boj in strankarski, izdajalski prepiri, pogum brez pravega enotnega vodstva, sijaj in skrajno uboštvo, pregrešno veseljačenje in obup, bojvito razpoloženje in onemogla lakota. — Mrtva trupla so ležala v senci blestečih se palač nakopičena po ulicah in nihče se ni brigal zanje. Marmornati stebri, visoki portiki, snežnobebe terase in razkošni vrtovi so oznanjevali bogastvo meščanov — umazane postave, plažeče se okrog, upognjene k tlom, stikajoč hlastno po ulicah in kotih, kje bi se še dal najti kak zaden odpadek, kaka gnila mrtovina za gladni želodec — te pa so pričale, da skrajna lakota davi judovsko glavno mesto. "Hiša, razdeljena zoper samo sebe —"***

*Boginja usode in maščevanja v grškem bajeslovju.
**Matevž 12, 25.

Moža ubila sekuro. Udariti s sekuro po glavi. Žena pa mu je sekuro izvila iz rok in ga udarila štirikrat po glavi, da je obležal mrtev.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA.

MATHILDA LUDWIG

CORSETS (MODRCI)
IN POTREBŠČINE ZA ŽENSKO

se preseli v večje in udobnejše prostore
na 2202 W. 22nd St. Chicago, Ill.

WESTERN PLAYER ACTION CO.

Manufacturers of Player Pianos.
2055 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Fonografe, plošče in role v vseh jezikih. — Razne instrumente. Ne zavržite stare piane, ker mi vam z njih napravimo nove. — Prihranite si denar, pokličite nas, podatki brezplačno. — Piane uglašujemo zanesljivo.

Brezplačno violino onemu, ki se vpiše pri nas za enoletni pouk po \$1.00 za vsako nalogo. Ne zamudite te prilike.

A. Grdina & Sons

TRGOVINA S POHIŠTVOM IN POGREBNI ZAVOD
6017-19 Sa. Clair avenue in

1053 — E. 62nd St., ... Cleveland, Ohio.

TELEFONSKA SLUŽBA DAN IN NOČ!

Randolph 1881 ali Randolph 4550

PODRUŽNICA:

15303 — Waterloc Road — Phone Eddy 5849

SLOVENSKE GOSPODINJE

so prepričane, da dobijo pri meni najboljše, najčistejše in najcenejše — MESO IN GROCERIJU — istotako vse vrste druge sveže in prekajeno meso, ter vse druge predmete, ki spadajo v področje mesarske in grocerijske obrti.

JOHN N. PASDERTZ

Cor. Center and Hutchins Street, JOLIET, ILL.
Chicago telefon 2917.

Phones: 2575 in 2743.

Anton Nemanich & Son

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V JOLIETU
IN AMERIKI.

USTANOVljen L. 1895.

Na razpolago noč in dan. — Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. — Cene zmerne.

1002 — N. CHICAGO, ST.

JOLIET, ILL.

Velika izbora

ženskih klobukov najzadnjšega moda po \$3.00 in višje. Poslužite se tega kupona, ki je vreden za vas 25c. Karkoli kupite pri meni in pokazete ta kupon, dobite 25c popusta.

Mrs. J. Jaglowski

1740 W. 18th STREET
Phone: Roosevelt 2355
CHICAGO, ILL.

KUPON

25c

Mrs. J. Jaglowski

NAJSTAREJŠI SLOVANSKI TRGOVEC
Z ŽELEZNINO V MESTU CHICAGO JE:

A. M. Kapsa

2000 BLUE ISLAND, AVE. CHICAGO, ILL.
Phone: CANAL 1614.

Trgovina vsakovrstne železnine, strojniške naprave, električne potrebščine, cevi za plin, avtomobilske potrebščine, vse železne potrebe za postavljaje garaje ali hiš. 1500 drugih različnih predmetov v zalogi. Naše cene so najnižje!

Blago dovažamo na dom, v vsaki del mesta ali predmesta. Začnite trgovati z nami in ostali boste naši stalni prijatelji.

(S. & P.)

PISANO POLJE

J. M. Trunk.

G. Molek ni pogledal v moj "trunk," če je kaj notri, da za-trjuje v isti sapi, da je precej razšklepetan. Se pogleda ne, pa, vidi. Jaz sem pogledal v žarkomet, pa nisem našel nobenih — žarkov.

G. Molek pravi v št. 208 Prosvete, da ni pogledal v moj "trunk", pa je videl, da ni ničesar notri in je precej razšklepetan. V št. 209 je pogledal v trunk in pri tem pogledu je videl, da me 90% mojih čitateljev ne razume. Stavi za celo 5 dolarjev. Ko bi bil pristavil, da me tudi on ne razume, bi se pa še lahko govorilo o stavi, tako pa se mu ni treba bati, da bi stavo izgubil.

Glede koroške nemščine naj ne bo v skrbeh, saj se je nekaj "ajzenponarske nemščine" moral od svojega kolega, Mr. Zaverdnika gotovo naučiti. Angleške odstavke, še presneto dolge, ima pa tudi v svojem žarkometu, o katerem pa nočem trditi, da je razšklepetan, ker ne more biti, dasi je lahko prazen in podoben kakemu temnometu.

Ime "Rusija" je izginilo iz označbe nekdanje ruske države. Tisti, ki so izbrisali to ime, so vedeli, kaj delajo. Rusi so svojo inteligenco ali izgnali, ali pomorili. Inteligenca more zabresti, kakor je v gotovi meri zabredla ruska, a narod brez inteligence ne more obstati. Na mesto "ruske" inteligence je stopila druga inteligence, ki zdaj "vodi" osodo brezinteligentnih ruskih delavcev in kmetov. Ta nova inteligence nosi imena, kakor Efraim, Izajija... Del Slovenija je poročala, da sta zadnjič dva taka "ruska" prijatelja utonila blizu New Yorka. Prideljena sta bila "ruski" agenturi. Ali bo tam sploh kak "Rus"? Dvomim. Mesto krivega srpa v novem grbu, bi bil lahko bolj pravilno tja postavili kak kriv nos. Vsak narod dobi to, kar zasluži.

Frank Erlah, Gary, Ind., ima v Glasu Svobode zelo dolg dopis. Ko bi bila vsebina primerna dolžini dopisa, bi bilo nekaj. Tako je pa sama dolžina tu, vsebina je pa manj ko — nič. Da mora sploh kdo tako zmedo stemfati skupaj, in kak list kaj takega objaviti. Krist je bil križan, pa ni odrešil sveta, tako pravi Frank Erlah, in sv. Peter se je dal na križ privezati (menda samo za zabavo?), pa tudi ni bilo ništa.

"Vidimo toraj", modruje g. Erlah, "da sta skušala dva odrešiti svet s tem, da sta se dala križati. Toda svet se ni odrešen..." To je hudo, ker svet še ni odrešen od peklenjskih nagonov, kar se mu iz dopisa zelo vrlo pozna. "Ali bi se ne splačalo narediti poskus, koliko je resnice o odrešitvi sveta, če se človek na križ pribije?" popraša in milostno nasvetuje, da bi "nabili na križ vse Kristusove namestnike", seve samo za poizkus, saj izdalo bi težko kaj, a vsekako bi se jih iznebili, kar bi bilo

— Detroit, Mich. — Dirka zrakoplovov se je končala s zmago The High Ball II,

pač gotovim ljudem najljubše. Očividno pa se sam postavljaja za — odrešenika, in bi on že sfiksals svet, da bi ga rešil "peklenjskih nagonov", katerih je sam najbolj poln, smola, pač ne rimska smola je le, da Franka Erhla nihče noče pozvati, naj odreši svet, na križ privezan, še manj križan, bi pa bržkone sam ne hotel biti.

Pravi v svoji dolgi kolobociji tudi: "Naš?? Trunk bo rabil mnogo mila, da opere rimsko smolo iz svojih možganov (Slovenci pravijo možganov.) Do not worry. Rimske smole on pač nima v svojih možganih, pač pa dosti svobodomiselnosti, a ta smola je taka, da sploh ni mila na svetu za umivanje take črnobe.

Sicer priporoča delavcem Glas Svobode in Prosvete... ker drugače ostajajo v lažnjivi mlačugi??, a sam še tiči v ti mlačugi? do lušes, in ne vem, kaj bo, ko Glas Svobode naznanja, da bo izhajal samo dvakrat na teden. Za to Erlahovo mlačugo bo treba, da postane Glas Svobode dnevnik in Prosveta dobi druge urednike, ker dozda je bil uspeh vlačnja in lažljive mlačuge vsaj pri Mr. Erlahu samo nekaj nadržnih ničel.

Lep pozdrav vsem, ki so v mlačugi.

G. Trunk, kupite nov trunk, meni Mr. Molek. Baje sedim na luknji, ki se ji pravi sofistika p. d. zavijanje. Novega trunka še dolgo ne bo treba, zadostuje popolnoma še stari, dasi je po g. Moleku razšklepetan. Kar sem zapisal o cerkvi in cerkvenih krogih ni nobena sofistika, nobena luknja, še manj kako zavijanje, le gola resnica. "Cerkev govori," to se more zapisati edinole, ko govori vesoljni cerkveni zbor s papežem na čelu, ali če govori in razglasi nekaj papež kot učenik vse cerkve, a tako govorjenje se tiče edinole tudi verskih nauk in npravnosti. O posvetnih vedah, n. pr. da bi bila zemlja središče sveta, cerkev kot taka ne bo govorila, ker to ne spada pod njeno področje. Pač pa govore o takih zadevah lahko cerkveni krogi, ki pa niso cerkev. Ako g. Molek to trdi, potem je to prav njegova sofistika in zavijanje, da mu ni para.

Dokaz z društvom sv. Petke je krevljast in šepa na oba konca. To bi bilo lepó, da bi bila izjava vsakega uda S. N. P. J., n. pr. ob enem izjava S. N. P. J. Z vsemi štirimi bi protestiral ravno g. Molek, in po pravici. Ravno to pa hoče dokazati z dr. sv. Petke. To je še pod vsako sofistiko, ker tudi kak sofist mora imeti nekaj na zobeh, da zasluži to ime. Le ne prenašlo streljati.

— Detroit, Mich. — Dirka zrakoplovov se je končala s zmago The High Ball II,

FRANK GRILL

Edina slovenska mlekarina
Razvaja mleko na dom točno vsaki dan.
1818 — West 22nd St.
CHICAGO, ILL.
Slovenci podpirajte slovensko podjetje.

LED! LED! LED!
V vročih dneh mora imeti vsaka gospodinja led, da hladi z njim pijače, da meso ne zadiši, mleko ne skisa, i. t. d.

Chicaške slovenske gospodinjice kupujejo led od slovenskega ledarja. Kateri ga od slovenskega ledarja še ne kupuje naj to stori: Pokličite na telefon: Canal 2686 in vprašajte za: JOE P. PESH
1825 — West 22nd St.
CHICAGO, ILL.

On pripelje led na dom, prodaja in razvaja premož, les in prevažna tudi pohištvo ob času selitev. Rojakom se topla priporoča.

MEMBER
ZA DRUŠTVA
cerkvena, podporna ter razna slavnosti.
Svetinje, gumbi, trakovi z napisii, regalije znake itd.
Pečati, štampilje in druge potrebščine naročite pri
AMERIKANSKI SLOVENE
1849 WEST 22nd STREET
CHICAGO, ILL.

CLEVELANDČANJE!
kadar potrebujete pogrebnišča se spomnite vedno na prvi slovenski pogrebni zavod
GRDINA IN SINOVI
1053 — E. 62nd St.
CLEVELAND, OHIO
Primitve za bližnji telefon in pokličite:
Randolph 1881 ali 4554.

LOUIS STRITAR
se priporoča rojakom za naročila premož, katerega pripeljam na dom. Prevažam pohištva ob času selitev in vse kar spada v to stroko.
Pokličite me po telefonu!
2018 W. 21st Place
CHICAGO, ILL.
Phone: Rosevelt 8221.

Trgovina vsakovrstne železnine, strojniške naprave, električne potrebščine, cevi za plin, avtomobilske potrebščine, vse železne potrebe za postavljaje garaje ali hiš. 1500 drugih različnih predmetov v zalogi. Naše cene so najnižje!
Blago dovažamo na dom, v vsaki del mesta ali predmesta. Začnite trgovati z nami in ostali boste naši stalni prijatelji.